

tepav | epr

economic policy research institute
ekonomi politikalar araştırma enstitüsü

Mali İzleme Raporu

Şubat 2006 Bütçe Sonuçları

***“Mali Saydamlık; yine ve yeniden ...; IMF’nin Mali
Saydamlık Raporu”***

Yönetişim Etütleri Programı

© 2005 TEPAV | EPRI

Bu rapordaki tüm bilgiler kaynak gösterilmesi kaydıyla kullanılabilir.

I. 2006 Şubat Ayı Sonuçları

I.A Merkezi Yönetim 2006 Şubat Ayı Bütçe Sonuçlarına Kısa Bakış

Şubat ayında merkezi yönetim bütçesi 2,5 milyar YTL düzeyinde bir bütçe açığı vermiştir.

Şubat sonucunda açıklanan bütçe açığı ise kümülatif olarak 488 milyon YTL'dir.

Maliye Bakanlığı tarafından açıklanan bütçe uygulama sonuçlarına göre, Şubat ayında merkezi yönetim bütçesi 15,3 milyar YTL harcama, 12,8 milyar YTL düzeyinde gelir tahsilatı sonucunda 2,5 milyar YTL düzeyinde bir bütçe açığı vermiştir.

Yine bu açıklamaya göre, Ocak-Şubat sonunda ise kümülatif olarak bütçe gelirlerinin 26,4 milyar YTL, bütçe harcamalarının ise 26,9 milyar YTL'ye ulaştığı ve bütçe açığının ise 488 milyon YTL düzeyine ulaştığı görülmektedir.

Tablo 1. Merkezi Yönetim 2006 Ocak-Şubat Gerçekleşmeleri

Bin YTL	Oca	Şub	Toplam	2006 Bütçe Tahmini	Gerçek. %
Harcamalar	11.603.919	15.310.976	26.914.895	174.321.617	15,4
1-Faiz Hariç Harcama	9.342.443	8.548.355	17.890.798	128.061.592	14,0
Personel Giderleri	3.485.102	2.706.128	6.191.230	36.020.854	17,2
Sosyal Gv.Kur. Devlet Primi	470.848	372.700	843.548	4.974.632	17,0
Mal ve Hizmet Alımları	478.662	909.331	1.387.993	17.720.624	7,8
Cari Transferler	4.086.175	4.063.957	8.150.132	49.107.865	16,6
Sermaye Giderleri	294.206	352.221	646.427	12.451.901	5,2
Sermaye Transferleri	0	1.000	1.000	1.834.421	0,1
Borç Verme	527.450	143.018	670.468	4.256.200	15,8
Yedek Ödenekler	0	0	0	1.695.095	0,0
2-Faiz Harcamaları	2.261.476	6.762.621	9.024.097	46.260.025	19,5
Gelirler	13.619.028	12.807.061	26.426.089	160.325.526	16,5
1-Genel Bütçe Gelirleri	13.476.992	12.669.977	26.146.969	156.213.516	16,7
Vergi Gelirleri	10.133.905	11.179.272	21.313.177	132.199.000	16,1
Vergi Dışı Gelirler	3.289.239	1.405.467	4.694.706	21.371.516	22,0
Sermaye Gelirleri	20.654	43.807	64.461	2.269.000	2,8
Alınan Bağış ve Yardımlar	33.194	41.431	74.625	374.000	20,0
2-Özel Bütçe Gelirleri	89.469	136.127	225.596	2.962.935	7,6
3-Düzen. ve Denet. Kurul.Gel.	52.567	957	53.524	1.149.075	4,7
Açıklanan Bütçe Dengesi	2.015.109	-2.503.915	-488.806	-13.996.091	3,5
- Yerel Yönetim ve Fon Payı Ödemeleri	1.078.287	309.948	1.388.235	14.164.558	9,8
Düzeltilmiş Bütçe Dengesi	936.822	-2.813.863	-1.877.041		
Açıklanan Faiz Dışı Denge	4.276.585	4.258.706	8.535.291	32.263.934	26,5
Düzeltilmiş Faiz Dışı Denge (Yer. Yön. Ve Fon Payları Düşülmüş)	3.198.298	3.948.758	7.147.056		
Program Tanımlı Düzeltilmiş Faiz Dışı Denge (Kendi Tahminimiz)	2.476.429	3.905.505	6.381.934	29.016.934	22,0
Program Tanımlı Gelir	11.785.076	12.447.462	24.232.538	156.478.526	15,5
Faiz Geliri	362.561	356.797	719.358	1.837.000	39,2
Para Basımı	3.800	2.802	6.602	0	
Diğer Çeşitli Vergi Dışı (TELEKOM)	1.467.591	0	1.467.591	2.010.000	73,0
Program Tanımlı Düzeltilmiş Gider	9.308.647	8.541.957	17.850.604	127.461.592	14,0
Faiz Giderleri	2.261.476	6.762.621	9.024.097	46.260.025	19,5
Riski Hesabı	33.796	6.398	40.194	600.000	6,7

Ocak ayı değerlendirme raporunda da ayrıntılı olarak açıkladığımız gibi bu yılın bütçe verilerini değerlendirirken bazı düzeltmeler yapmak durumunda kalınmıştır. Zira; mahalli idarelere aktarılmak üzere her ay tahsil edilen gelirler bütçeye gelir olarak yazılmakta, ancak bu tutarlar mahalli idarelere aktarılırken, ilgili ayın bütçe gerçekleşmelerinde tahakkuk ettirilip gider olarak gösterilmediği için, bütçe dengesi ve faiz dışı fazla rakamları gösterilmeyen tutar kadar iyileşmiş gibi gözükmemektedir. Uluslararası muhasebe ve mali raporlama standartlarına uygun olarak yerel yönetimlere ve fonlara devredilen gelir paylarının ilgili ay hesaplarında tahakkuk ettirilerek gösterilmesi gerektiği tespitinden hareketle söz konusu düzeltmeleri yukarıdaki tabloda yapmış bulunmaktayız.

Bu düzeltmeler yapıldığında, Ocak-şubat döneminde kümülatif bütçe açığı açıklandığı şekilde 0,5 milyar YTL yerine 1,88 milyar YTL olarak hesaplanmıştır. Yine faiz dışı fazla ve program tanımlı faiz dışı fazla hesaplamalarında yapılan düzeltmeler ile bu büyüklükler sırasıyla 7,15 milyar YTL ve 6,38 milyar YTL olarak çıkmıştır.

Mahalli idarelere aktarılmak üzere her ay tahsil edilen gelirler bütçeye gelir olarak yazılmakta, ancak bu tutarlar mahalli idarelere aktarılırken, ilgili ayın bütçe gerçekleşmelerinde tahakkuk ettirilip gider olarak gösterilmemektedir.

Söz konusu düzeltmeler yapıldığında bütçe açığı 1,88 milyar YTL olarak hesaplanmaktadır.

B. Bütçe Giderleri

Bütçe harcamalarında, Ocak ayına oranla en dikkati çeken artış kalemi faiz harcamalarındaki gelişmedir. Ocak ayında 2,26 milyon YTL olan faiz harcamaları şubat ayında 6,76 milyon YTL olarak gerçekleşmiştir.

Buna karşılık faiz dışı harcamalar içinde Ocak ayına göre Şubat ayındaki en önemli artış kalemi sağlık harcamalarında; bunun içinde ise yeşil kart harcamalarında gözükmemektedir. Bu kalemdaki artış % 43,6'dır. Aynı şekilde SGK'na yapılan transferler içinde SSK'ya yapılan transferlerde de Ocak ayına oranla % 159,6 gibi önemli bir artış vardır. Bu iki unsur bir araya getirildiğinde 2005 sonu itibari ile ertelenip 2006 yılında ödenmesi beklenen ilaç ağırlıklı borçların bir kısmının Şubat ayında tasfiye edildiği anlaşılmaktadır. Genel olarak bakıldığında 2006 yılının toplam ödeneklerinin % 15,4'ü yılın ilk iki ayında kullanılmıştır. Benzer bir veri, karşılaştırma yapmak üzere elimizde bulunmadığından geçen yılın aynı dönemine göre bir yorum yapma imkanımız bulunmamaktadır. Ancak, geçen yıl aynı dönemde konsolide bütçe ödeneklerinin % 13,1'i kullanılmışken bu yıl merkezi yönetim bütçe ödeneklerinin %15,5'i kullanılmıştır.

Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü Merkezi Yönetim Bütçe Harcamalarını, geçen yılın aynı dönemi itibariyle Mart ayı bütçesi sonuçları ile birlikte yayınlamıştır. Verilerin izlenmesi ve saydamlığı açısından bu hususu olumlu olarak değerlendiriyoruz.

Ekte detayları yer alan bu tabloya göre ilk dikkati çeken husus faiz dışı ödenek kalemlerinin yıl içindeki toplam harcamalara oranının, bu yılın ilk iki ayında geçen yılın aynı dönemine göre daha yüksek gerçekleşmesidir. Buna yol açan faktörlerin arasında mal ve hizmet alımları ödenek kullanımı ile (geçen sene % 4,42

Sağlık harcamalarındaki artışın sebebi 2005 sonu itibari ile ertelenip 2006 yılında ödenmesi beklenen ilaç ağırlıklı borçların bir kısmının Şubat ayında tasfiye edilmesidir.

Faiz dışı ödenek kalemlerinin yıl içindeki toplam harcamalara oranının, bu yılın ilk iki ayında geçen yılın aynı dönemine göre daha yüksek gerçekleşmesi dikkat çekicidir.

olan oran bu yıl % 7,83 olmuştur) ile cari transferlerdeki ödenek kullanımı (geçen seneki % 12,46 lık kullanıma karşı bu yıl %16,6 olmuştur) öne çıkmaktadır.

Mal ve hizmet alımlarında geçen sene sağlık harcamaları kaleminde % 5,81 lik bir ödenek kullanımı gerçekleşmişken bu yıl aynı dönemde bu oran % 21,87 gibi bir orana çıkmıştır. Bunun içinde yeşil kart ödemeleri geçen seneye göre bu yıl aynı dönemde ciddi artışlar göstermiştir. Bunların bir kısmının geçen yıldan sarkan ödenekleştirilmeyen harcamalar olduğu tahmin edilmektedir.

Cari transferler arasında hızlı ödenek kullanımının en çok dikkati çeken kalemleri arasında Sosyal Güvenlik Kurumlarına yapılan ödemeler (% 16 ya karşı bu yıl % 21,42), KİT görev zararları (%8,68 e karşı bu yıl % 21,70) ve özellikle tarımsal destekleme ödemeleri kalemi (geçen yılın % 18,61 lik ödenek kullanımına karşı bu yılın ilk iki ayında % 33,63) kendisini göstermektedir. Buna karşılık yatırım harcamaları (sermaye giderleri) kaleminde iher iki yılın ilk iki ayında fazla bir farklılık gözlemlenmemektedir.

Sonuç olarak yılın ilk iki ayı maliye politikasının yönü konusunda bir tahmin yapmak için erken sayılmakla beraber; tarım, sağlık harcamaları gibi ile sosyal güvenlik gibi ertelenmesi siyasi açıdan tercih edilmeyen harcamalara öncelik verildiği bir uygulama gözlemlenmektedir.

Tarımsal destekleme ödemelerinde geçen sene Şubat sonunda %18,61 lik ödenek kullanılmıştır. Bu sene ise Şubat sonunda bu oran %33,63'e çıkmıştır.

C. Bütçe Gelirleri

Şubat sonu bütçe gelirleri toplamı yıl sonu hedefinin % 16,5'i oranında gerçekleşmişken aynı oran vergi dışı gelirler için % 22 olmuştur.

Toplam merkezi yönetim bütçe gelirlerinin önceki yıllarla aylık bazda karşılaştırması mevcut veriler çerçevesinde mümkün olmamaktadır. Bununla birlikte, Maliye Bakanlığı genel bütçe gelirlerinin 2006 yılı sonuçlarıyla karşılaştırılabilir olması amacıyla 2004 ve 2005 yıllarına ilişkin gelir tablolarını yeniden düzenlemiştir. Buna göre, genel bütçe gelirleri 2005 yılının aynı dönemine göre % 27,3 oranında artmış gözükmektedir. Vergi gelirleri % 25,2 oranında artarken, vergi dışı gelirlerdeki artış ise TELEKOM özelleştirme gelirininki etkisiyle % 53,8 oranında gerçekleşmiştir.

Şubat sonu itibariyle dolaylı vergilerin toplam vergi tahsilatı içindeki oranı % 59,6 oranında çıkmıştır. 2005 yılının aynı dönemine göre dolaylı vergilerin toplam vergi gelirleri içindeki payı 1,7 puan artmıştır. Dolaylı vergilerin artış oranının dolaysız vergilerdeki artış oranının 10 puan üzerinde gerçekleşmesi bu gelişmeye neden olmuştur.

Alt kalemler itibarıyla vergi gelirlerindeki gelişmeye baktığımızda:

Kurumlar vergisi geçici vergi tahsilatı bir önceki yıla göre % 6,8 oranında artmış gözükmektedir. Bu değişim vergi gelirlerindeki ortalama artış olan % 25,2'nin oldukça altında çıkmaktadır.

Dahilde alınan KDV tahsilatı bir önceki yıla göre % 56,3 oranında önemli bir artış göstermiştir.

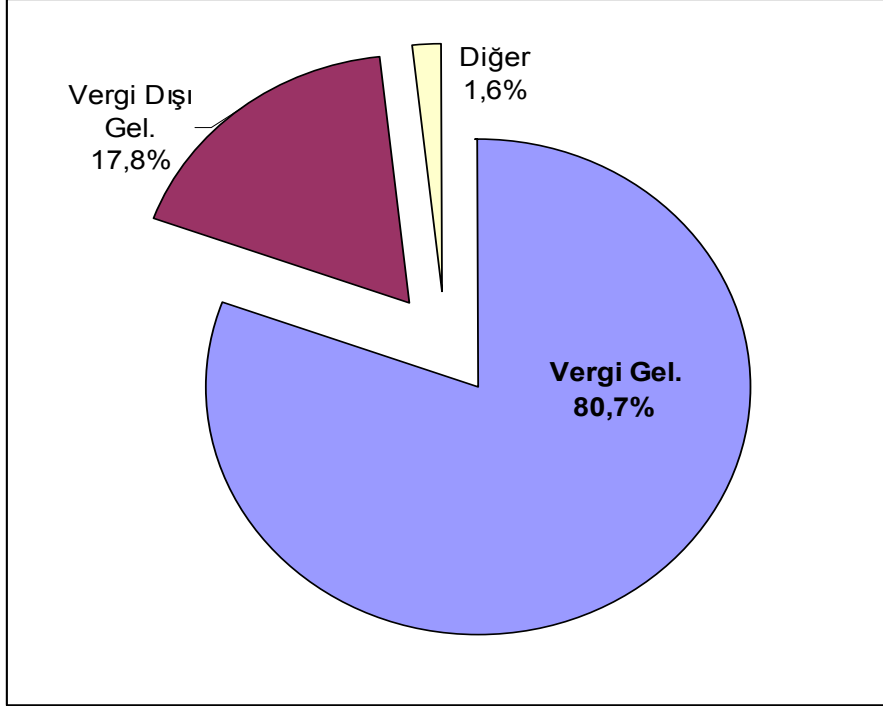
Genel bütçe gelirleri geçen yılın aynı dönemine göre % 7,3 oranında artmıştır. Vergi gelirleri % 25,2 oranında artarken, vergi dışı gelirlerdeki artış ise TELEKOM özelleştirme gelirininki etkisiyle %53,8 oranında olmuştur.

İthalatta ortaya çıkan artış çerçevesinde ithalde alınan KDV tahsilatı bir önceki yılın aynı döneminde göre % 30'un üzerinde çıkmıştır.

ÖTV tahsilatı ise bir önceki yılın aynı dönemine göre % 16,8 oranında artmıştır.

Şubat sonunda toplam gelirlerin içinde vergi tahsilatının payı % 80,7, vergi dışı gelirlerin payı ise % 17,8 oranında olmuştur. Geri kalan % 1,6 ise diğer gelirlerden kaynaklanmıştır.

Grafik 1. Toplam Merkezi Yönetim Bütçe Gelirlerinin % Dağılımı

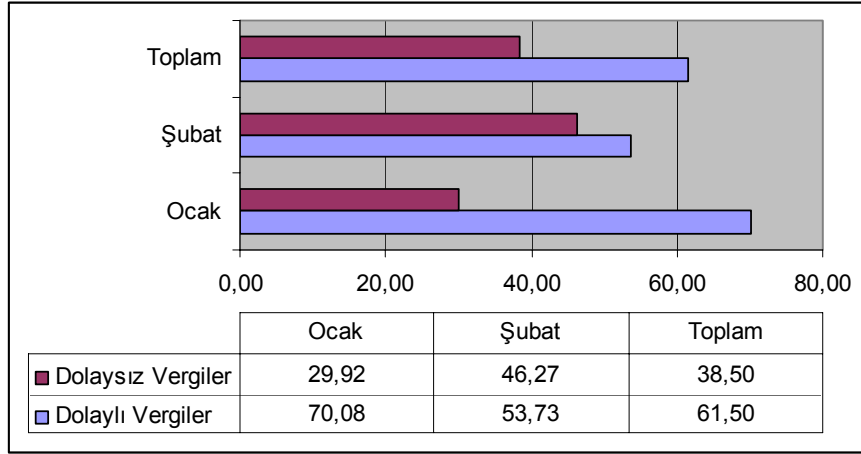
Şubat sonunda, toplam gelirler içinde vergi gelirlerinin payı %80,7, vergi dışı gelirlerin payı %17,8 oranında olmuştur.

Şubat ayı içinde yapılan yaklaşık 3 milyon YTL'lik kurumlar vergisi tahsilatı ile dolaysız vergilerin toplam vergi gelirleri içindeki payı % 46,27 ye çıkmıştır. Bu oran Ocak-Şubat toplamı için ise % 38,5 olmuştur.

Şubat ayı sonunda vergi gelirlerinin dağılımına baktığımızda ise Şubat ayı içinde yapılan yaklaşık 3 milyon YTL'lik kurumlar vergisi tahsilatı ile dolaysız vergilerin toplam vergi gelirleri içindeki payı % 46,27 ye çıkmıştır. Bu oran Ocak-Şubat toplamı için ise % 38,5 olmuştur.

Grafik 2. Vergi Gelirlerinin Dolaylı Dolaysız Dağılımı

II. Bütçe Finansmanı : Hazine Nakit Dengesi

Hem Ocak ayında hem de Şubat ayında merkezi yönetim bütçe finansman tabloları henüz yayımlanmamıştır. Ancak açıklanan Hazine nakit dengesi verilerine baktığımızda Şubat sonu itibari ile merkezi yönetim bütçe dengesinin 488 milyon YTL açık verdiği ifade olunurken aynı dönemde Hazine nakit dengesi'nin 6,3 milyar YTL açık vermesi dikkat çekicidir. Çok büyük ihtimalle birikmiş emanetlerin çözülmesi yolu ile ve/veya avans ödemeleri yolu ile bütçe açığının çok üstünde bir nakit açığı finanse edilmiş gibi gözükmektedir.

Tablo 2: Nakit Dengesi (Şubat 2006)

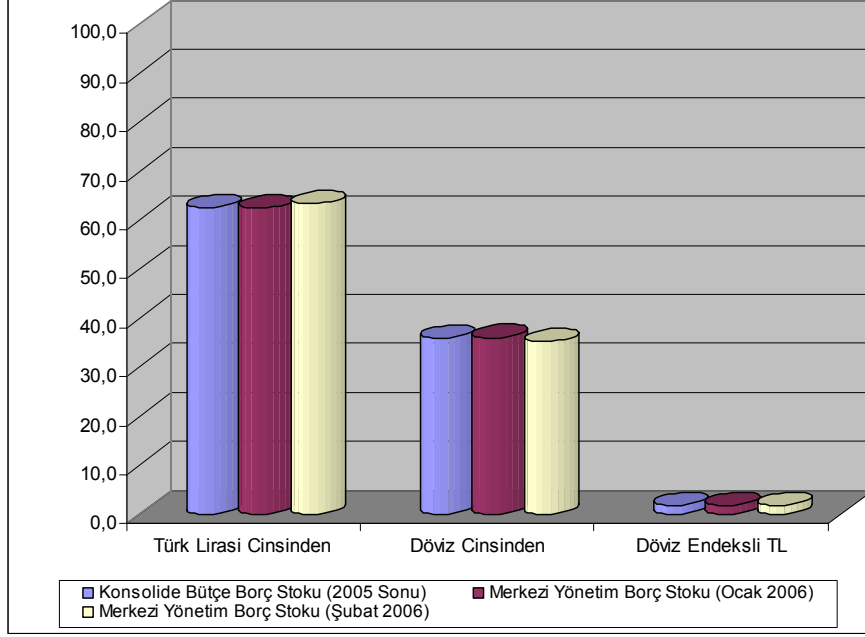
	Ocak (*)	Şub/Feb(*)	TOPLAM/TOTAL
GELİRLER	12.648,7	10.312,3	22.961,0
GİDERLER	13.248,4	16.612,3	29.860,6
FAİZ DIŞI GİDERLER	11.121,2	9.819,8	20.941,0
FAİZ ÖDEMELERİ	2.127,1	6.792,5	8.919,7
FAİZ DIŞI DENGİ	1.527,5	492,5	2.020,0
NAKİT DENGESİ	-599,7	-6.300,0	-6.899,7
FİNANSMAN	599,7	6.300,0	6.899,7
BORÇLANMA (NET)	878,2	1.303,4	2.181,6
DIŞ BORÇLANMA (NET)	1.453,7	-2.241,7	-788,0
Kullanım	1.909,2	32,2	1.941,4
Ödeme	455,5	2.273,9	2.729,4
İÇ BORÇLANMA (NET)	-575,5	3.545,1	2.969,6
Kullanım	10.351,0	12.712,4	23.063,4
Ödeme	10.926,5	9.167,3	20.093,8
ÖZELLEŞTİRME GELİRİ	4.653,9	0,0	4.653,9
TMSF'DEN AKTARIMLAR	0,0	0,0	0,0
DEVİRLİ - GARANTİLİ BORÇ GERİ DÖNÜŞLERİ	0,0	0,0	0,0
BORÇ VERME (-) (***)	0,0	0,0	0,0
BANKA KULLANIMI (NET) (**)	-4.932,4	4.996,6	64,2
Kaynak: Hazine ev sayfası (Mart 2006)			
(*) Geçici			
(**) Pozitif rakam kasa/banka hesaplarında meydana gelen azalışları, negatif rakam artışları göstermektedir.			
(***) Toprak Mahsulleri Ofisi'ne (TMO) ikrazen kullanılan dış krediyi göstermektedir.			

Finansman açısından bakıldığında ise Hazine'nin nakit açığını Ocak ayının tersine net iç borçlanma ve kasasındaki nakit rezervleri kullanmak sureti ile finanse ettiği anlaşılmaktadır.

Hem Ocak ayında hem de Şubat ayında merkezi yönetim bütçe finansman tabloları henüz yayımlanmamıştır.

Finansman açısından bakıldığında ise Hazine'nin nakit açığını Ocak ayının tersine net iç borçlanma ve kasasındaki nakit rezervleri kullanmak sureti ile finanse ettiği anlaşılmaktadır.

Grafik 3. Konsolide Bütçe ve Merkezi Yönetim Borç Stoku

III. Analiz “Mali Saydamlık , Yine ve Yeniden...” IMF’in Mali Saydamlık Raporu Anlatıyor ?

Uluslararası Finansal Mimarinin Yeniden Yapılandırılması Çalışmaları ve Mali Saydamlık

IMF Türkiye Mali Saydamlık raporu Mart ayı içinde yayınlandı. Rapor ülkemiz kamu yönetimi hesaplarının ve makro süreçlerinin Mali saydamlığının durumu hakkında saptamalar içeriyor. (1) . Önce IMF mali saydamlıkla niye ilgileniyor bunu hatırlamakta yarar var. Latin Amerika krizlerinden başlayarak gelişmekte olan ülkelerin uluslararası finans sistemine entegre olmasındaki en zayıf halkanın bu ülkelerin kamu açıkları olduğu fikri ağır basmaya başladı. Kamu açıklarının ülkenin gerçek mali pozisyonunu ve yükümlülüklerini gereği gibi ölçmemesi ve yayınlanmaması o ülkeye akacak fonların risk primini yükselttiği gibi alacaklıların bir kriz olasılığını gereğince önceden göremeyip ona göre tedbir almalarının da önündeki en büyük engel olarak görülmeye başlandı. Bunun sonucunda da uluslararası finansal mimari 1990 lı yılların sonuna doğru yeniden yapılandırılırken IMF ve Dünya Bankasına verilen rol bu konudaki veri yayınlama ve gözetim standartlarının yeniden tanımlanması oldu. Bu standartlara uyulup uyulmadığının IMF ve Dünya Bankası misyonlarınca ayrı ayrı veya bir arada değerlendirilmesi sonucunda yayınlanan raporlara da “ ROSCs - Reports on Standards and Codes / Standart ve Kodların Gözlenmesi Raporları “ adı verilmektedir. Bunlar 3 alanda 12 standart ve kod sistemini (ROSCs) kapsamaktadır. Bu alanlar Politika Saydamlığı (Policy Transparency) , Mali Sektör Düzenleme ve Denetimi

IMF Türkiye Mali Saydamlık raporu Mart ayı içinde yayınlandı.

Uluslararası finansal mimari 1990 lı yılların sonuna doğru yeniden yapılandırılırken IMF ve Dünya Bankası'na verilen rol bu konudaki veri yayınlama ve gözetim standartlarının yeniden tanımlanması oldu.

¹ Bu rapora <http://www.imf.org/external/pubs/ft/scr/2006/cr06126.pdf> adresinden ulaşmak mümkün bulunmaktadır.

(financial sector regulation and supervision) (2) ile Piyasa Güvenilirliği (market integrity) alanlarıdır.

IMF'nin mali saydamlık değerlendirmeleri de bu raporlama alanlarından politika saydamlığı içinde " mali saydamlık modülü" olarak yer almaktadır. (3)

Mali saydamlık modülü " IMF Mali Saydamlık İyi Uygulamalar Tüzüğü " nde öngörülen; rollerin ve sorumlulukların açıklığı, bütçe hazırlama, uygulama ve raporlama sürecinin açıklığı, bilginin kamuoyu tarafından erişilebilirliği ve verilerin güvenilirlik derecesi gibi alanlarda IMF heyetinin ülke otoriteleri ve bağımsız gözlemcilerle yaptığı görüşmeler sonrasındaki kanaatlerinin yer aldığı bir rapor olarak daha sonra kamuoyuna açıklanmaktadır. (4,5)

IMF Türkiye ile ilgili ilk mali saydamlık raporunu 2000 yılında hazırlamış bu rapor daha sonra 2002 yılında güncellenmiştir. Dolayısı ile son rapor bu konuda hazırlanan üçüncü rapor olma özelliğini taşımaktadır.

IMF Türkiye ile ilgili ilk mali saydamlık raporunu 2000 yılında hazırlamış bu rapor daha sonra 2002 yılında güncellenmiştir

² Bu alan IMF ve Dünya bankasının ortak yürüttükleri FSAP (Financial Sector Assessment Program) adı ile bilinen mali sektör değerlendirme programının da bir parçasıdır. Nisan ayı içinde ülkemize gelen IMF-Dünya Bankası ortak heyeti de bu çerçevede bir FSAP çalışması yapmıştır.

³ ROSC çalışmaları ve etkinliği konusunda yararlı bir kaynak olarak <http://www.worldbank.org/ifa/ROSC%20review%202005.pdf> bakabilirsiniz.

⁴ Heyet ülkemize ait bu rapora konu teşkil eden ziyaretini yaklaşık bir yıl önce yapmıştır.

⁵ Bu konularda daha fazla bilgi için TEPAV tarafından yayınlanan mali saydamlık endeksi ve raporlarına bakılabilir.

Mali Saydamlık Raporu Nelere İşaret Ediyor ?

IMF Mali saydamlık raporu temelde 2000 yılı ile karşılaştırıldığında mali saydamlıkta aşama kaydedildiğini ifade etmektedir. Ancak bu konuda atılması gereken adımlar olduğuna da işaret etmektedir. Dolayısı ile raporu bir bütün olarak “ gelişme var ama...” şeklinde ifade edilebilecek yumuşak bir bakış açısına sahip olarak nitelendirebiliriz. Ancak değerlendirme bölümünde ifade ettiğimiz gibi biz henüz IMF kadar iyimser bir bakış açısına sahip bulunmamaktayız.

Raporu bir bütün olarak “ gelişme var ama...” şeklinde ifade edilebilecek yumuşak bir bakış açısına sahip olarak nitelendirebiliriz.

IMF olumlu sayılacak adımlar olarak neleri görüyor ? Neye “ ama “ diyor ? - Özet bir bakış :

- Mali Olmayan kamu kurumlarının görev zararları artık bütçede gösterilmektedir **ama**; Borç Yönetimi kanunundaki yapılan değişiklikler bunlara ilişkin bazı geçmiş işlemlerin bütçe dışında yapılmasına imkan vermektedir.
- Özelleştirmenin yasal çerçevesi açık **ama**; özelleştirme gelirlerinin bütçeye yazılması saydam değildir.
- Enerji, tarım ve haberleşme alanında yaratılan düzenleyici kurulların yasal çerçevesi iyileştirildi **ama**; bunların aldıkları kararların maliyet ve faydası konusunda kamuoyu bilgilendirilmemektedir. Bu tür düzenleyici kurum kararlarındaki gecikmeler özel sektör üzerinde ciddi maliyetler (ileride devlet üzerine yük bindirebilecek yarı mali işlemler yaratabilir.

- İller bankası yerel yönetimlere yardım etmektedir **ama**; bazı işlemleri saydam değildir.
- Yerel Yönetim Borçlanması bazı izinlere ve sınırlara tabidir **ama**; yerel yönetimler için sınırsız borçlanma riski de bulunmaktadır.
- Yeni bir mali yönetim kanunu (5018 sayılı yasa-KMYKK) çıkarılmıştır **ama**; bu yasanın diğer yasalara bir üstünlüğü olmadığı için ilgisiz kanunlarla bu yasaya istisnalar getirilmekte ve bütünlüğü bozulmaktadır.
- Bu yasa bütçe yönetimine iyileştirme getirecektir **ama**; hala üç kurum (Hazine,Maliye,DPT) bütçe sürecinde rol almaktadır. Bu da bütçe yönetimini parçalı kılmaktadır.
- Bütçenin kapsamı genişlemiştir **ama**; bazı bütçe dışı fonların sistem dışı kalmasına devam edilmektedir.
- Vergilemenin kurumsal yapısında ilerleme kaydedilmiştir **ama**; vergi sisteminin karmaşık ve takdire dayalı olma özelliği devam etmektedir.
- Kamu görevlilerinin tabi olacağı etik kurallar tanımlanmıştır **ama**; özellikle hesap uzmanlarının görevlerinden ayrıldıktan hemen sonra mükellefler adına Maliye Bakanlığında iş takip etmeleri bu alanda ciddi bir zaafiyete işaret etmektedir.
- Bütçe hazırlama sisteminde parçalı ve tek yıla dayalı yapı KMYKK sayesinde düzelecektir **ama** ; sistemin içinde mevcut olan özellikle yatırım bütçesi ile cari bütçenin ayrı ayrı kuruluşlarca

yapılmasından kaynaklanan zaafiyetler devam edecektir.

- Bütçe raporlama sisteminde gelişme kaydedilmiştir **ama**; yeni politikaların getireceği maliyetler konusunda yeterli bilgi verilmemektedir.
- Harcamacı kuruluşlar tarafından girişilen taahhütlerin kaydı yeterince tutulmamaktadır.
- İç Kontrol sistemi KMYKK tarafından önerilmiştir **ama**; hala bu konudaki düzenlemelerde eksiklikler vardır.
- İhale kanunu ile özerk bir Kamu İhale Kurumu yürürlüğe girmiştir **ama**; Kamu İhale Kanunu bir çok kez değiştirilerek bu alanda istisnalar yaratılmıştır.
- Gelir idaresinde otomasyon iç kontrol sisteminde ilerleme sağlamıştır **ama**; İdarenin iç denetim sistemi henüz oluşturulmamıştır.
- Gelir İdaresinde özerklik düzeyinde ilerleme sağlanmıştır **ama**; bu İdarenin dış etkilerden yasa yolu ile net bir biçimde korunma mekanizması oluşturulmamıştır.
- Mevcut bütçe raporlama sisteminde kamusal faaliyetlerin sonuç ve performanslarına yer verilmemektedir.
- Yeni KMYKK ile bütçe dökümanlarının içeriğinin kalitesi ve kapsamının iyileşeceği ümit edilmektedir **ama**; bütçe dışı işlemlerin bütçe dökümanlarında gösterilmesinde (vergi harcamaları, garantilerin maliyeti, sosyal güvenlik

yükümlülüklerinin bugünkü değeri gibi) zaafiyet vardır.

- KMYKK mali verilerin takvime bağlı olarak yayınlanmasını öngörmektedir **ama**; mali verilerin yayınlanma takvimi hala ilan edilmemiştir.
- Bütçe verilerinin güvenilirliği düzelmiştir **ama** ;bütçe gerçekleştirmeleri ile hedefler arasındaki sapmanın nedenleri açıklanmamaktadır.
- Mali yönetim sisteminde gelişme sağlanmıştır **ama** ; ödenmemiş yükümlüklerin birikmesinin izlenmesi yapılamamaktadır.

IMF Neyi tavsiye ediyor ?

IMF Mali saydamlık raporu bu eksikliklerin giderilmesi için bir dizi öneri de getirmektedir. Buna göre;

- Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanununa sık sık başka kanunlarla değiştirilmesinin önüne geçmek için bu kanunun diğer kanunlara karşı önceliğinin olmasını sağlayacak düzenlemeler yapılmalıdır.
- Kamu Mali Yönetiminde kurumsal dağılıklığı önlemek için özellikle çok yıllık bütçe sistemine geçişle birlikte bütçe sürecinde tek bir kuruluşun yetkili kılınması veya Hazine , Maliye ve DPT arasında formel bir koordinasyon mekanizması kurulmalıdır.

- Harcamacı kuruluşların vakıfları ortadan kalkmalı , İller Bankası merkezi yönetim kuruluşu olarak sınıflandırılmalı , döner sermaye kuruluşları ticari nitelik taşıyorsa merkezi yönetim bütçesi dışına çıkarılmalıdır.
- Sayıştay kapasitesini nasıl arttıracığına dair bir strateji dökümanı çıkarmalıdır.(Sayıştayın bu dökümanı çıkarması hem IMF hem de Dünya Bankası tarafından yaklaşık 5 yıldır talep edilmektedir.)
- Maliye bakanının yıllık denetim planlarını onaylaması ve vergi uyumsuzluklarının çözümlenmesindeki yetkisi kaldırılmalıdır.
- Kamudaki bütün bütçe dışı borç tasfiyeleri bütçe içine alınmalı ve gayri safi olarak gösterilmelidir.
- Bütün yarı mali işlemler bütçe dökümanlarında detaylı olarak analiz edilmelidir.

IMF Mali saydamlık raporu üzerine kısa bir değerlendirme :

TEPAV Mali İzleme raporlarını yayınlamaya başladığı Temmuz 2005 den bu yana mali saydamlık konusuna özel bir önem vermiş ve 2005 yılına ait olarak yayınladığı Mali saydamlık izleme raporunda da bu hususu ayrıntılı bir biçimde değerlendirmiştir. Bu çalışmalarımızda özellikle iki husus öne çıkmıştır. KMYKK da başka kanunlarla yapılan düzenlemelerle bütçe dışı işlem yaratılması ve kamu kurum ve kuruluşları arasındaki borç alacak işlemlerinin bütçe dışında netleştirilmesi. Buna paralel olarak özellikle sağlık harcamalarındaki yükümlülük biriktirilmesi ve bunun bütçe açığının doğru hesaplanmamasına yönelik etkileri de çalışmalarımızda sıkça öne çıkan konular olmuştur. Mali

TEPAV Mali İzleme raporlarını yayınlamaya başladığı Temmuz 2005 den bu yana mali saydamlık konusuna özel bir önem vermiş ve 2005 yılına ait olarak yayınladığı Mali saydamlık izleme raporunda da bu hususu ayrıntılı bir biçimde değerlendirmiştir.

IMF mali saydamlık raporu , TEPAV raporlarında çok daha açıklıkla belirtilen zaafiyetleri aynı paralelde dile getirmektedir.

KMYKK uygulamasında geriye dönüş niteliği taşıyan ve mali saydamlığa aykırı birçok düzenlemenin de gerçekleştiği gözden uzak tutulmamalıdır.

TEPAV eğer KMYKK tam anlamı ile uygulanabilirse mali saydamlık endeksinde 15 puana yakın artış olabileceğini uzun zamandır dile getirmektedir.

saydamlık raporumuzda ise özellikle vergi idaresinin bağımsızlığına yönelik tereddütler anketimizi yanıtlayan uzmanların ortak endişe alanlarıdır.

Bu açıdan bakıldığında IMF mali saydamlık raporu , TEPAV raporlarında çok daha açıklıkla belirtilen zaafiyetleri aynı paralelde dile getirmektedir. Ancak bunu IMF dili ile daha yumuşak bir biçimde kamuoyunun ve otoritelerin dikkatine sunmaktadır. (6) IMF'nin raporu bu alanda bizler için bilinmedik yeni bir husus ilave etmemektedir.

Öte yandan IMF raporunda hernekadar Mart 2006'ya kadar olan gerçekleştirmeleri dikkate aldığı ifade ediyorsa da; raporun omurgası yaklaşık bir yıl öncesine dayandığı için bu zaman zarfında KMYKK uygulamasında geriye dönüş niteliği taşıyan ve mali saydamlığa aykırı birçok düzenlemenin de gerçekleştiği gözden uzak tutulmamalıdır.

IMF raporunda sık sık KMYKK uygulamaya geçince mali saydamlığın düzeleceği ümidi ifade edilmekte ve “ama” vurgusu ile de tereddütler belirtilmektedir. TEPAV eğer KMYKK tam anlamı ile uygulanabilirse mali saydamlık endeksinde 15 puana yakın artış olabileceğini uzun zamandır dile getirmektedir. Ancak son zamanlardaki uygulamalar mali saydamlık konusundaki endişelerin sadece mali izleme yapan TEPAV gibi “ bütçe takipçilerinde” değil daha yumuşak ifade etseler de IMF gibi kuruluşlarda da oluştuğu anlaşılmaktadır.

TEPAV yasa tasarılarını, mali disipline ve saydamlığa etkileri açısından izlemeye devam edecektir.

⁶ IMF muhtemelen resmi otoritelere bu konudaki tereddütlerini daha açık ifade ettiği ayrı bir rapor daha sunmuş olabilir.

EKLER

Ek Tablo 1. 2006 Merkezi Yönetim Bütçe Ödenek ve Harcamaları (Şubat 2006)

	Ocak	Şubat	Toplam	2006 Bütçe	(%)	Harcamaların
					Gerçekleşme	(%) Dağılımı
Harcamalar	11.603.919	15.310.976	26.914.895	174.321.617	15,44	100,00
Faiz Hariç Harcamalar	9.342.443	8.548.355	17.890.798	128.061.592	13,97	66,47
I. Personel Harcamaları	3.485.102	2.706.128	6.191.230	36.020.854	17,19	23,00
Memur	3.154.145	2.344.135	5.498.280	30.148.900	18,24	20,43
İşçi	147.738	199.626	347.364	3.301.096	10,52	1,29
Diğer	183.219	162.367	345.586	2.570.858	13,44	1,28
II. Sosyal Güvenlik Kurum. Devlet Primi	470.848	372.700	843.548	4.974.632	16,96	3,13
Memur	438.943	316.799	755.742	4.124.659	18,32	2,81
İşçi	16.217	37.126	53.343	602.214	8,86	0,20
Diğer	15.688	18.775	34.463	247.759	13,91	0,13
III. Mal ve Hizmet Alımları	478.662	909.331	1.387.993	17.720.624	7,83	5,16
Savunma-Güvenlik	37.623	123.162	160.785	7.845.000	2,05	0,60
M.S.B	30.014	87.601	117.615	6.330.000	1,86	0,44
Jandarma Genel Komutanlığı	1.614	17.313	18.927	965.000	1,96	0,07
Emniyet Genel Müdürlüğü	5.995	18.248	24.243	550.000	4,41	0,09
Sağlık Harcamaları	321.518	565.188	886.706	4.054.696	21,87	3,29
Yeşil Kart Uygulamasına İlişkin Sağlık Hizmetleri	211.219	303.380	514.599	1.600.000	32,16	1,91
İlaç	39.546	199.756	239.302	1.178.201	20,31	0,89
Tedavi ve Sağlık Malzemesi	70.753	62.052	132.805	1.276.495	10,40	0,49
Devlet Boçları Genel Giderleri	5.983	11.287	17.270	80.000	21,59	0,06
Diğer Mal ve Hizmet Giderleri	113.538	209.694	323.232	5.740.928	5,63	1,20
IV. Cari Transferler	4.086.175	4.063.957	8.150.132	49.107.865	16,60	30,28
Görev Zararları	439.473	274.799	714.272	5.318.653	13,43	2,65
KİT Görev Zararları	139.353	1.539	140.892	670.000	21,03	0,52
SGK Görev Zararları	300.051	249.949	550.000	4.348.000	12,65	2,04
Mali Kurumlar	0	5.114	5.114	210.000	2,44	0,02
Diğer Görev Zararları	69	18.197	18.266	90.653	20,15	0,07
Hazine Yardımları	2.364.701	2.508.259	4.872.960	22.074.358	22,08	18,11
Sosyal Güvenlik Kurumlarına Hazine Yardımları	2.189.000	2.327.000	4.516.000	19.543.537	23,11	16,78
Emekli Sandığı	1.179.000	390.000	1.569.000	5.493.537	28,56	5,83
Bağ-Kur	510.000	640.000	1.150.000	6.750.000	17,04	4,27
SSK	500.000	1.297.000	1.797.000	6.700.000	26,82	6,68
İşsizlik Sigortası Fonu	0	0	0	600.000	0,00	0,00
Mahalli İdareler	116.410	99.375	215.785	1.623.984	13,29	0,80
Diğer (İl özel İd. ve Köyler)	116.410	99.375	215.785	1.623.984	13,29	0,80
Diğer Hazine Yardımları	59.291	81.884	141.175	906.837	15,57	0,52
DFİF	0	0	0	400.000	0,00	0,00
Diğer	59.291	81.884	141.175	506.837	27,85	0,52
Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlara Yapılan Transferler	92.815	2.529	95.344	178.270	63,48	0,35
Hane Halkına Yapılan Transferler	4.183	13.659	17.842	737.168	2,42	0,07
Burslar ve Harçlıklar	3.080	4.845	7.925	297.735	2,66	0,03
Eğitim Amaçlı Diğer Transferler	879	2.032	2.911	331.842	0,88	0,01
Sağlık Amaçlı Transfer	82	5.089	5.171	55.092	9,39	0,02
Yiyecek Amaçlı Transfer	111	559	670	51.299	1,31	0,00
Barınma Amaçlı Transfer	31	1.134	1.165	1.200	97,08	0,00
Tarımsal Destekleme Ödemeleri	1.175.000	170.000	1.345.000	3.999.832	33,63	5,00
Doğrudan Gelir Desteği	1.000.000	0	1.000.000	2.240.000	44,64	3,72
Ürün Destekleme Ödemeleri	115.000	45.000	160.000	785.000	20,38	0,59
Hayvancılık Destekleme Ödemeleri	60.000	125.000	185.000	550.000	33,64	0,89
Diğer	0	0	0	424.832	0,00	0,00
Hane Halkına Yapılan Diğer Transferler	35	5.689	5.724	443.475	1,29	0,02
Sosyal Amaçlı Transferler	539	1.072	1.611	1.624.017	0,10	0,01
Emeklilere Vergi İadesi	0	0	0	1.500.000	0,00	0,00
Diğer	539	1.072	1.611	124.017	1,30	0,01
Yurtdışına Yapılan Transferler	9.419	9.573	19.092	567.534	3,36	0,07
Gelirden Ayrılan Paylar	10	1.078.277	1.078.287	14.164.558	7,61	4,01
V. Sermaye Giderleri	294.206	352.221	646.427	12.451.901	5,19	2,40
VI. Sermaye Transferleri	0	1.000	1.000	1.834.421	0,05	0,00
VII. Borç Verme	527.450	143.018	670.468	4.256.200	15,75	2,49
Yurtiçi Borç Verme	527.450	143.018	670.468	3.961.200	16,93	2,49
KİT	493.654	136.620	630.274	1.940.000	32,49	2,34
Risk Hesabı	33.796	6.398	40.194	600.000	6,70	0,15
Diğer	0	0	0	1.421.200	0,00	0,00
Yurtdışı Borç Verme	0	0	0	295.000	0,00	0,00
Kıbrıs	0	0	0	295.000	0,00	0,00
VIII. Yedek Ödenekler	0	0	0	1.695.095	0,00	0,00
Faiz Harcamaları	2.261.476	6.762.621	9.024.097	46.260.025	19,51	33,53
I. İç Borç Faizi	1.452.980	5.932.806	7.385.786	38.900.000	18,99	27,44
II. Dış Borç Faizi	808.496	767.910	1.576.406	6.800.025	23,18	5,86
III. İskonto ve Kısa Vadeli İşlemlere Ait Faiz	0	61.905	61.905	560.000	11,05	0,23

Ek Tablo 2. 2005-2006 Genel Bütçe Gelirleri (Şubat 2006)

	2006 Şubat	2005 Şubat	Artış (%)	2006 Bütçede Ön Görülen	2006 Bütçeye Göre Gerçekleşen (%)
Genel Bütçe Gelirleri	26.146.969	20.544.743	27,27	156.213.516	16,74
I-Vergi Gelirleri	21.313.177	17.025.571	25,18	132.199.000	16,12
Gelir, Kar ve Sermaye Kazanç. Üz. Al. Ver.	7.135.028	5.910.891	20,71	38.982.000	18,30
Gelir Vergisi	3.970.355	3.053.743	30,02	26.090.000	15,22
Beyana Dayanan Gelir Vergisi	26.226	27.815	-5,71		
Basit Usulde Gelir Vergisi	64.669	48.100	34,45		
Gelir Vergisi Tevkifatı	3.582.559	2.743.269	30,59		
Gelir Geçici Vergisi	296.901	234.559	26,58		
Kurumlar Vergisi	3.164.673	2.857.148	10,76	12.892.000	24,55
Beyana Dayanan Kurumlar Vergisi	114.110	7.307	1.461,65		
Kurumlar Vergisi Tevkifatı	34.419	26.623	29,28		
Kurumlar Geçici Vergisi	3.016.144	2.823.218	6,83		
Mülkiyet Üzerinden Alınan Vergiler	1.069.693	909.674	17,59	3.140.700	34,06
Veraset ve İntikal Vergisi	8.116	6.217	30,55	98.700	8,22
Motorlu Taşıtlar Vergisi	1.061.577	903.457	17,50	3.042.000	34,90
Dahilde Alınan Mal ve Hizmet Vergileri	8.639.733	6.812.272	26,83	59.407.000	14,54
Dahilde Alınan Katma Değer Vergisi	2.592.364	1.658.218	56,33	16.337.000	15,87
Özel Tüketim Vergisi	4.999.072	4.280.608	16,78	37.276.000	13,41
Petrol ve Doğalgaz Ürünlerine İlişkin ÖTV	2.836.323	2.833.661	0,09		
Motorlu Taşıt Araçlarına İlişkin ÖTV	485.258	343.987	41,07		
Kolalı Gazoz, Alkollü İç. Ve Tüt Mam.	1.567.465	1.035.589	51,36		
Dayanıklı Tüketim ve Diğer Mallara İlişkin ÖTV	110.026	67.371	63,31		
Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi	415.622	348.909	19,12	1.806.000	23,01
Mal ve Hizmetlerden Alınan Diğer V.	632.675	524.537	20,62	3.988.000	15,86
Uluslararası Ticaret ve Muame. Al. Ver.	3.394.600	2.605.948	30,26	24.252.700	14,00
Gümrük Vergileri	241.767	207.424	16,56	1.772.000	13,64
İthalda Alınan Katma Değer Vergisi	3.147.303	2.386.910	31,86	22.398.000	14,05
Diğer Dış Ticaret Gelirleri	5.530	11.614	-52,39	82.700	6,69
Damga Vergisi	462.712	349.249	32,49	2.771.000	16,70
Harçlar	535.723	439.060	22,02	3.607.600	14,85
Başka Yerde Sınıflandırılmayan Diğer Vergiler	75.688	-1.523	-5.069,67	38.000	199,18
II-Vergi Dışı Gelirler	4.694.706	3.052.707	53,79	21.371.516	21,97
Teşebbüs ve Mülkiyet Geliri	339.421	328.814	3,23	2.304.500	14,73
Mali Olmayan Teşekkül ve Kamu Mali Kur. Gel.	661.770	57.532	1.050,26	6.071.000	10,90
Devlet Payları	25.812	17.351	48,76	169.000	15,27
Hazine Portföyü ve İştirak Gelirleri	601.780	11.183	5.281,20	5.717.000	10,53
KİT ve İDT'lerden Sağlanan Gelirler	34.178	28.998	17,86	185.000	18,47
Diğer Mülkiyet Gelirleri	803.682	1.260.193	-36,23	2.477.000	32,45
Gayrimenkul Kiralan	84.321	58.600	43,89	640.000	13,18
Faizler, İkrar ve Tavizlerden Geri Al.	719.358	1.201.593	-40,13	1.837.000	39,16
Menkul Kiralan	3	0		0	
Para Cezaları ve Cezalar	273.635	261.540	4,62	2.379.500	11,50
Kişi ve Kurumlardan Alınan Paylar	880.560	600.997	46,52	3.516.516	25,04
GSM İşletmelerinden Alınan Paylar	309.989	489.583	-36,68		
Evrensel Hizmet Gelirleri	171.620	0			
Diğer Paylar	398.951	111.414	258,08		
Çeşitli Vergi Dışı Gelirler	1.735.638	543.631	219,27	4.623.000	37,54
III- Sermaye Gelirleri	64.461	23.614	172,98	2.269.000	2,84
Sabit Sermaye Varlıklarının Satışı	62.972	2.894	2.075,95	115.000	54,76
Diğerleri	1.489	20.720	-92,81	2.154.000	0,07
IV-Alınan Bağışlar ve Yardımlar	74.625	442.851	-83,15	374.000	19,95
Özel Gelirler	74.618	442.851	-83,15	367.000	20,33
Diğerleri	7	0		7.000	0,10

**Ek Tablo 3. 2006 Merkezi Yönetim Bütçe Giderlerinin
Fonksiyonel ve Ekonomik Sınıflandırmaya Göre % Dağılımı
(Şubat 2006)**

3.a)

	Personel Gid.	SGK Prim Öd.	Mal ve Hiz. Al.	Faiz Harc.	Cari Trans.	Sermaye Gid.	Sermaye Trans.	Borç Verme	Toplam
Genel Kamu Hizmetleri	6,3	0,7	1,8	80,4	10,5	0,0	0,0	0,4	100,0
Savunma Hizmetleri	77,6	9,2	13,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri	80,3	9,1	10,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Ekonomik İşler ve Hizmetler	12,5	1,9	1,1	0,0	46,3	19,2	0,0	19,1	100,0
Çevre Koruma Hizmetleri	80,1	12,6	7,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
İskan ve Toplum Refahı Hizmetleri	0,8	0,1	0,4	0,0	98,1	0,1	0,4	0,0	100,0
Sağlık Hizmetleri	53,1	7,7	38,5	0,0	0,1	0,6	0,0	0,0	100,0
Dinlenme, Kültür ve Din Hizmetleri	67,6	10,6	15,2	0,0	6,2	0,3	0,0	0,0	100,0
Eğitim Hizmetleri	79,3	12,2	7,7	0,0	0,7	0,1	0,0	0,0	100,0
Sosyal Gv.ve Sosyal Yardımlar	0,5	0,1	0,3	0,0	99,1	0,0	0,0	0,0	100,0

3.b)

	Personel Gid.	SGK Prim Öd.	Mal ve Hiz. Al.	Faiz Harc.	Cari Trans.	Sermaye Gid.	Sermaye Trans.	Borç Verme
Genel Kamu Hizmetleri	11,3	9,4	14,4	100,0	14,5	0,1	0,0	6,0
Savunma Hizmetleri	12,7	11,0	9,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri	18,0	15,0	10,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ekonomik İşler ve Hizmetler	6,6	7,4	2,5	0,0	18,7	97,6	0,0	94,0
Çevre Koruma Hizmetleri	0,2	0,2	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
İskan ve Toplum Refahı Hizmetleri	0,0	0,0	0,1	0,0	2,9	0,0	0,0	0,0
Sağlık Hizmetleri	13,4	14,2	43,2	0,0	0,0	1,5	0,0	0,0
Dinlenme, Kültür ve Din Hizmetleri	3,8	4,3	3,8	0,0	0,3	0,2	0,0	0,0
Eğitim Hizmetleri	33,6	37,9	14,6	0,0	0,2	0,5	0,0	0,0
Sosyal Gv.ve Sosyal Yardımlar	0,4	0,5	1,2	0,0	63,4	0,0	0,0	0,0
TOPLAM	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Ek Tablo 4. 2005-2006 Merkezi Yönetim Bütçe Harcamaları Karşılaştırmaları

	2005					2006					Artış Oranı
	Ocak	Şubat	Toplam	Gerçekleşen Oranı	Gerçekleşme Oranı	Ocak	Şubat	Toplam	Bütçe Tahmini	Gerçekleşme Oranı	
Merkezi Yönetim Bütçe Harcamaları Toplamı	11.334.908	10.043.917	21.378.825	157.628.801	13,56	11.603.919	15.310.976	26.914.895	174.321.617	15,44	25,90
Faiz Dışı Harcamalar	6.125.209	7.182.400	13.307.609	111.948.972	11,89	9.342.443	8.548.355	17.890.798	128.061.592	13,97	34,44
I. Personel ve Sosyal Güvenlik Kurumları Devlet Primi Harcamaları	3.569.677	2.934.125	6.503.802	37.367.333	17,41	3.955.950	3.078.828	7.034.778	40.995.486	17,16	8,16
Memurlar için Yapılan Harcamalar	3.156.241	2.428.481	5.584.723	30.893.701	18,08	3.593.089	2.660.934	6.254.022	34.273.559	18,25	11,98
İşçiler için Yapılan Harcamalar	244.857	343.658	588.515	4.096.698	14,37	163.955	236.752	400.707	3.903.310	10,27	-31,91
Diğer Personel için Yapılan Harcamalar	168.579	161.985	330.564	2.376.935	13,91	198.907	181.142	380.049	2.818.617	13,48	14,97
II. Mal ve Hizmet Alım Harcamaları	166.796	500.436	666.232	15.057.768	4,42	478.662	909.331	1.387.993	17.720.624	7,83	108,33
Sağlık Harcamaları	33.456	200.845	234.301	4.032.194	5,81	321.516	565.188	886.706	4.054.696	21,87	278,45
İlaç Harcamaları	8.409	73.821	82.230	935.271	8,79	39.546	199.756	239.302	1.178.201	20,31	191,02
Tedavi ve Sağlık Malzemesi Harcamaları	10.226	70.761	80.986	1.288.344	6,29	70.753	62.052	132.805	1.276.495	10,40	63,98
Yeşil Kart	14.822	56.263	71.085	1.808.579	3,93	211.219	303.380	514.599	1.600.000	32,16	623,92
Savunma ve Güvenlik (Sağlık Harcı)	22.627	116.317	138.944	6.388.916	2,17	37.623	123.162	160.785	7.845.000	2,05	15,72
MSB	17.535	83.969	101.504	5.057.879	2,01	30.014	87.601	117.615	6.330.000	1,86	15,87
Jandarma	710	17.091	17.801	837.933	2,12	1.614	17.313	18.927	965.000	1,96	6,33
Emniyet	4.382	15.257	19.639	493.104	3,98	5.995	18.248	24.243	550.000	4,41	23,44
Diğer Mal ve Hizmet Harcamaları	109.713	183.274	292.987	4.636.658	6,32	119.521	220.981	340.502	5.820.928	5,85	16,22
III. Cari Transferler	2.152.367	3.527.545	5.679.912	45.584.475	12,46	4.086.175	4.063.957	8.150.132	49.107.865	16,60	43,49
KİT Görev Zaranı	15.000	29.439	44.439	511.850	8,68	139.353	1.539	140.892	670.000	21,03	217,05
Sosyal Güvenlik Kurumlarına Transferler	1.957.000	1.774.000	3.731.000	23.317.022	16,00	2.489.051	2.577.665	5.066.716	23.346.697	21,70	35,80
Emekli Sandığı	925.000	650.000	1.575.000	8.946.955	17,60	1.479.051	640.665	2.119.716	9.896.697	21,42	34,59
- Görev Zaranı	290.000	250.000	540.000	3.397.976	15,89	300.051	250.665	550.716	4.403.160	12,51	1,98
- Finansman Açığı	635.000	400.000	1.035.000	5.548.979	18,65	1.179.000	390.000	1.569.000	5.493.537	28,56	51,59
SSK	586.000	600.000	1.186.000	7.507.267	15,80	500.000	1.297.000	1.797.000	6.700.000	26,82	51,52
BAĞ-KUR	446.000	524.000	970.000	6.862.800	14,13	510.000	640.000	1.150.000	6.750.000	17,04	18,56
Tarımsal Destekleme Ödemeleri	0	690.000	690.000	3.707.052	18,61	1.175.000	170.000	1.345.000	3.999.832	33,63	94,93
DGD Ödemeleri	0	575.000	575.000	2.393.149	24,03	1.000.000	0	1.000.000	2.240.000	44,64	73,91
Diğer	0	115.000	115.000	1.313.903	8,75	175.000	170.000	345.000	1.759.832	19,60	200,00
Emeklilere Vergi İadeleri	0	0	0	1.293.446	0,00	0	0	0	1.500.000	0,00	
Yurtdışına Yapılan Transferler	8.407	9.999	18.406	371.232	4,96	9.419	9.681	19.100	567.534	3,37	3,77
Gelirlerden Ayrılan Paylar	0	887.327	887.327	11.812.230	7,51	10	1.078.267	1.078.277	14.164.558	7,61	21,52
Diğer Cari Transferler	171.960	136.780	308.740	4.571.643	6,75	273.342	226.805	500.147	4.859.244	10,29	62,00
IV. Sermaye Harcamaları	26.419	45.135	71.554	10.145.261	0,71	294.206	352.221	646.427	12.451.901	5,19	803,41
Gayrimenkul Alımları ve Kamulaştırma Harcamaları	367	17.227	17.594	644.532	2,73	15	5.165	5.180	566.642	0,93	-70,56
Gayrimenkul Sermaye Üretim Harcamaları	8	11.036	11.044	7.190.777	0,15	293.318	335.760	629.078	8.726.929	7,21	5596,36
Diğer Sermaye Harcamaları	26.045	16.872	42.917	2.309.952	1,86	873	11.296	12.169	3.168.330	0,38	-71,65
V. Sermaye Transferleri	101	11.446	11.546	1.180.952	0,98	0	1.000	1.000	1.834.421	0,05	-91,34
Yurtiçi Sermaye Transferi	101	11.446	11.546	1.051.503	1,10	0	1.000	1.000	1.639.541	0,06	-91,34
Yurtdışı Sermaye Transferi	0	0	0	129.449	0,00	0	0	0	194.880	0,00	
VI. Borç Verme	210.849	163.712	374.560	2.613.183	14,33	527.450	143.018	670.468	4.256.200	15,75	79,00
Yurtiçi Borç Verme	210.849	163.712	374.560	2.400.367	15,60	527.450	143.018	670.468	3.961.200	16,93	79,00
KİT	126.946	77.000	203.946	891.260	22,88	493.654	136.620	630.274	1.940.000	32,49	209,04
Risk Hesabı	41.467	7.458	48.925	200.229	24,43	33.796	6.398	40.194	600.000	6,70	-17,85
Diğer	42.436	79.254	121.689	1.308.878	9,30	0	0	0	1.421.200	0,00	-100,00
Yurtdışı Borç Verme	0	0	0	212.816	0,00	0	0	0	295.000	0,00	
VII. Yedek Ödenekler	0	2	2	0	0	0	0	0	1.695.095	0,00	-100,00
Faiz Harcamaları	5.209.699	2.861.517	8.071.216	45.679.830	17,67	2.261.476	6.762.621	9.024.097	46.260.025	19,51	11,81

**Ek Tablo 5. Merkezi Yönetim Borç Stokunun Kompozisyonu
(Şubat 2006)**

(milyon YTL)	Konsolide Bütçe Borç Stoku (2005 Sonu)	%	Merkezi Yönetim Borç Stoku (Ocak 2006)	%	Merkezi Yönetim Borç Stoku (Şubat 2006)	%
İç Borç Stokunun Yapısı	244.782	100,0	243.560	100,0	246.427	100,0
<i>Kağıdı Elinde Tutanlar Açısından</i>	244.782	100,0	243.560	100,0	246.427	100,0
Kamuya	75.468	30,8	74.259	30,5	75.335	30,6
Piyasaya	169.314	69,2	169.301	69,5	171.092	69,4
<i>Faiz Yapısı Açısından</i>	244.782	100,0	243.560	100,0	246.427	100,0
Sabit Faizliler	111.061	45,4	113.315	46,5	116.446	47,3
Değişken Faizliler	133.720	54,6	130.245	53,5	129.981	52,7
<i>Döviz Kompozisyonu açısından</i>	244.782	100,0	243.560	100,0	246.427	100,0
Türk Lirası Cinsinden	206.852	84,5	206.672	84,9	209.917	85,2
Döviz Cinsinden	32.360	13,2	31.317	12,9	30.973	12,6
Döviz Endeksli TL	5.570	2,3	5.571	2,3	5.537	2,2
Dış Borç Stokunun Yapısı	86.473	100,0	87.746	100,0	85.752	100,0
<i>Faiz Yapısı açısından</i>	86.473	100,0	87.746	100,0	85.752	100,0
Sabit Faizliler	54.855	63,4	56.562	64,5	56.826	66,3
Değişken Faizliler	31.618	36,6	31.184	35,5	28.926	33,7
Toplam Borç Stokunun Yapısı	331.255	100,0	331.306	100,0	332.179	100,0
<i>Kağıdı Elinde Tutanlar Açısından</i>						
Kamuya	75.468	22,8	74.259	22,4	75.335	22,7
Piyasaya (1)	255.787	77,2	257.047	77,6	256.844	77,3
<i>Faiz Yapısı Açısından</i>	331.255	100,0	331.306	100,0	332.178	100,0
Sabit Faizliler	165.916	50,1	169.878	51,3	173.271	52,2
Değişken Faizliler	165.338	49,9	161.428	48,7	158.907	47,8
<i>Döviz Kompozisyonu açısından</i>	331.255	100,0	331.307	100,0	332.179	100,0
Türk Lirası Cinsinden	206.852	62,4	206.672	62,4	209.917	63,2
Döviz Cinsinden	118.833	35,9	119.063	35,9	116.725	35,1
Döviz Endeksli TL	5.570	1,7	5.572	1,7	5.537	1,7
İç Borç Stokunun Ortalama Vadesi (Ay)	23,5		24,2		24,4	
İç Borçlanmanın Ortalama Vadesi (Ay)	27,4		39,1		30,3	
İç Borç İhaleleri Ortalama Faiz Oranı % (2)	14,2		14,02		13,97	

(1) Dış Borç Stokunun tamamının piyasaya olduğu varsayılmıştır.

(2) İskontolu Satışlar

Kaynak: www.hazine.gov.tr